

رابطه بین سواد اطلاعاتی و سبکهای شناختی با خود کارآمدی دانش آموزان سال سوم

راهنمایی شهرستان اهواز در سال تحصیلی ۱۳۹۳-۱۳۹۲

ذبیح اله جعفرزاده

دانشجوی دکتری تخصصی برنامه ریزی درسی دانشگاه آزاد رودهن تهران
jafarzadeh.00963@yahoo.com

جعفر قهرمانپور

دانشجوی دکتری تخصصی برنامه ریزی درسی دانشگاه آزاد رودهن تهران
jghahramanpour@yahoo.com

نام احسان سفری

دانش آموخته کارشناسی ارشد آموزش زبان انگلیسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن
ehsan.safari32@gmail.com

چکیده

امروزه به علت رشد فن آوری های رایانه ای، سرعت نقل و انتقالات اطلاعاتی و مسأله انفجار دانش، اطلاعات و دانش به سهولت و سرعت می تواند در اختیار همگان قرار گیرد و دیگر مانند گذشته مدرسه تنها چهار چوبی نیست که معلم بخواهد دانش، مهارت و ارزشها را در آن به دانش آموزان منتقل کند بلکه چهارچوب های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و وسائل ارتباط جمعی در شکل پذیری پنداره های دانش آموزان نقشی تعیین کننده دارند. یکی از تبعات این امر، بالا رفتن سطح دانش متعارف دانش آموزان است که هماهنگی با دوره های آموزشی را بر هم می زند. آنچه که در این پژوهش انجام شد در راستای درک بخشی از شرایط موجود بود. هدف پژوهش تعیین رابطه سواد اطلاعاتی و سبک شناختی با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان بود. روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی است که جامعه آماری تحقیق ۹۰ نفر از دانش آموزان پسر مقطع سوم راهنمایی بودند. جهت تعیین سواد اطلاعاتی کامپیوتری از پرسشنامه محقق ساخته و برای سبک های شناختی از آزمون استاندارد ویتکن (۱۹۵۰) و برای خود کارآمدی از پرسشنامه استاندارد شرر (۱۹۸۵) استفاده شد. با توجه به تحلیل داده ها و اطلاعات نتایج بدست آمده: الف) بین سواد اطلاعاتی با سبک مستقل از زمینه و خود کارآمدی همبستگی مثبت معناداری وجود دارد. ب) بین خود کارآمدی و سواد اطلاعاتی همبستگی وجود دارد و همچنین بین سبک وابسته به زمینه و سواد اطلاعاتی و سبک وابسته به زمینه و خود کارآمدی همبستگی معناداری وجود ندارد.

کلمات کلیدی: خود کارآمدی، سواد اطلاعاتی، سبک های شناختی

در سالهای اخیر، تحولات شگرفی در همه جنبه های زندگی انسانها، از جمله در حوزه اطلاعات و ارتباطات رخ داده است. تولید، انتقال، توزیع، تبدیل و کاربرد اطلاعات به مدد فن آوری های نوین افزایش فوق العاده ای یافته است. این پدیده مثبت و قابل تأمل است، اما بسیاری از مردم برای یافتن و دسترسی به اطلاعات مناسب با مشکل بزرگی مواجه شده اند (خسروی، ۱۳۷۵). قرن بیستم دوران تحول و جهش های شگفت انگیز علمی است که بدون کاربرد شیوه های نوین یادگیری امکان پذیر نمی باشد. در واقع هیچ علمی، فنی، هنری و انسانی وجود ندارد که از تکنیکهای یادگیری بی نیاز باشد. یادگیری سنجیده و هدفمند معیار اصلی همه دانشهاست (خسروی، ۱۳۷۵). با افزایش روز افزون منابع اطلاعاتی در اینترنت و گرایش بسیاری از کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی و محققان به دیجیتالی کردن منابع و قراردادن آنها در محیط اینترنت، در نتیجه این تحولات و تغییرات سریع در فن آوری های اطلاعاتی مفهوم سواد اطلاعاتی شکل گرفته که به مهارتهایی که فرد به منظور ادامه حیات در جامعه اطلاعاتی به آنها نیازمند است اطلاق می شود. سواد اطلاعاتی مفهومی است که در نتیجه تحولات و تغییرات سریع در فن آوری های اطلاعاتی پیدا شده است. این سواد، قدرت دسترسی مؤثر به اطلاعات با ارزش، آگاهی از چگونگی سازماندهی دانش و اطلاعات، روش های مختلف جست و جو، توان تشخیص مشکل و شناخت مؤثرترین اطلاعات برای رفع آن است (اکبرزاده، ۱۳۷۷). امروزه برای بررسی تفاوت های فردی دانش آموزان، به سبک های شناختی آنان توجه بسیاری می شود. سبک های شناختی، روش های انفرادی یاد گیرنده است که برای پردازش اطلاعات به هنگام یادگیری مفاهیم جدید مورد قرار می گیرند. میزان اطلاعاتی که در این عصر از طریق محمل های مختلف مبادله می شود هیچ گاه به این گستردگی و سرعت نبوده است. اگر اصطلاح انفجار اطلاعات را برای این دوره غیر دقیق بدانیم اصطلاح انفجار انتشارات کاربردی عینی داشته و نامی منطبق با واقعیت خواهد بود. اگر در گذشته میزان تولید صنعتی و وضعیت انرژی شاخص پیشرفت و عقب ماندگی بود امروز به قول تافلر (۱۹۷۱) جابه جایی قدرت صورت گرفته است و اطلاعات جایگزین تمامی عناصر تعیین کننده شده است و می رود که انقلاب صنعتی میدان را برای انقلاب اطلاعاتی خالی کند و "کارگران اطلاعاتی" جایگزین "کارگران صنعتی" شوند. این روند نقش اطلاعات در توسعه را نیز مشخص می کند، گسترش خدمات فرهنگی و افزایش تولید که از شاخص های توسعه محسوب می شود بدون دستیابی صحیح و سریع به اطلاعات میسر نخواهد بود. در این میان با توجه به حجم اطلاعات "آلودگی اطلاعات" و جریان یکسویه ی اطلاعات که منجر به جریان سیل آسای اطلاعات از سوی کشورهای "اطلاعات محور" به سایر کشورها شده است، لازم است که به این مقوله توجه جدی و کاملی مبذول شود (خسروی، ۱۳۷۵). در عصر حاضر که عصر تغییر از جامعه صنعتی به جامعه فرا صنعتی یا جامعه اطلاعاتی لقب گرفته، طبیعی است که اطلاعات، دانش، و آگاهی بعنوان اساسی ترین دارایی ها برای انسان ها و جوامع بشری بحساب آید. با گسترده شدن فن آوری اطلاعات و نفوذ وسایل ارتباط از راه دور به عمق جامعه، ابزارها و روش های آموزش نیز دچار تحول شدند. تحولات عصر حاضر از سرعت و دامنه شگرفی برخوردار است. تحول این ابزارها و روش ها در جهتی است که هر فرد در هر زمان و هر مکان بتواند با امکانات خودش و در بازه زمانی که خودش مشخص می کند مشغول یادگیری شود. از اینرو نظامهای آموزش مستلزم تولید، سازماندهی، انتقال و تبادل اطلاعات در محیطهای اینترنتی است. به منظور کاربرد صحیح منابع اطلاعاتی الکترونیکی دانش آموزان باید تا حد امکان سواد رایانه ای و سواد اطلاعاتی خود را ارتقا بخشند که بهترین ابزار این کار نیز استفاده از کامپیوتر و اینترنت است. جهانی که در حال گذر از جامعه صنعتی به سوی جامعه اطلاعاتی است، سبب شده شکل و سطح سواد و اطلاعات از حالت قبلی خود تغییر کند. در نتیجه همه افراد از همه نسلها نیاز به بازآموزی و سوادآموزی از نوع جدید در جامعه اطلاعاتی دارند. در جامعه اطلاعاتی امروز کسی که خواندن و نوشتن می داند و حتی فراتر از آن تحصیلات عالی هم دارد، اما نحوه استفاده از اینترنت را

به عنوان مثال نمی داند، باسواد تلقی نمی شود (خوانده نمی شود). همین امر تغییر بنیادین در نظام های آموزشی زمان حاضر را می طلبد (احمدیان راد، ۱۳۸۶). اینگونه مهارتها در عبارت سواد اطلاعاتی خلاصه میشود که آنها را برای اولین بار زورکوفسکی^۱ در سال ۱۹۷۴ میلادی مطرح کرد. البته، عبارتهای دیگری همچون سواد کامپیوتری، سواد رسانه ای، سواد کتابخانه ای، اطلاعات الکترونیکی و سواد فن آوری اطلاعات نیز مطرح شده است (طباطبائی، ۱۳۷۸). سواد اطلاعاتی به مهارتهای فن آوری اطلاعات وابسته است و فرد با سواد از نظر فن آوری اطلاعات قادر است تا رایانه ها، نرم افزارهای کاربردی و فن آوری های دیگر را برای انجام امور گوناگون مربوط به تحصیل به کار گیرد. آنچه که در پردازش اطلاعات و اثربخشی و کارایی آموزش تاثیر بسزایی دارد سبک های شناختی هستند. بررسی مطالعات انجام شده در زمینه روانشناسی شناخت، بیانگر این نکته است که افراد دارای تفاوت های فردی مهمی در زمینه مسائل شناختی هستند که در حل مشکلات و تصمیم گیری به آنها اتکا می کنند. یکی از این ابعاد سبکهای شناختی هستند که در میان این طبقه بندی ها از جایگاه مهمی برخوردارند. کلین و هلزمن^۲ معتقد بودند که هر تجربه ای اثر خود را در حافظه افراد به جا می گذارد که بر اساس این تجارب افراد اطلاعات را درک می کنند و توان جذب و ترکیب ایده ها و مفاهیم را به دست می آورند. این وضعیت تاثیر زیادی در برخورد فرد با وقایع جدید دارد. سبک شناختی ویژگیهای شخصیتی را شامل می شود که سبب تفاوت افراد از یکدیگر می شود. همچنین سبک شناختی به طریقه دریافت، ذخیره سازی، پردازش و انتقال اطلاعات توسط فرد اشاره دارد. گولدشتاین و بلکمن^۳ معتقدند که سبک شناختی ساختاری فرضی به منظور توضیح فرایند واسطه بین محرک و پاسخ است و آن را به عنوان فرایند انتقال اطلاعات از محرکهای عینی تا مفاهیم تفسیر شده توسط فرد می دانند، به عقیده آزوبل^۴ سبک شناختی موجود در فرد عامل اصلی حاکم بر میزان معنی دار بودن مطلب جدید و مقدار دریافت و نگهداری آن در ذهن اوست. سبک های شناختی انواع گوناگون دارند (از جمله: سبک های وابسته، مستقل، مدل جانگ، حسی فکری، شهودی فکری، حسی احساسی، شهودی احساسی). بدون شک در دنیای پیشرفته ی امروزی یکی از علائم موفقیت فرد، موفقیت تحصیلی می باشد که بدون آن توسعه و ترقی هیچ کشوری امکان پذیر نخواهد بود. ترقی هر کشوری رابطه ی مستقیم با پیشرفت علم و دانش و تکنولوژی آن کشور دارد. پیشرفت علمی نیز حاصل نمی شود مگر این که افراد متفکر و خلاق تربیت شده باشند. بنابراین، در عصر حاضر سیستم های آموزشی باید به نسل جوان آینده ساز یعنی دانش آموزان بیاموزند که چگونه در طول زندگی شان، حرفه و معلومات خود را متحول نموده و افرادی خود کارآمد باشند. زیرا آینده و موفقیت افراد و جامعه آنها به چگونگی قابلیت متحول شدن افکارشان وابسته است. مفهوم خود کارآمدی^۵، تاریخچه نسبتاً کوتاهی دارد که با فعالیت های بندورا^۶ (۱۹۷۷) آغاز می گردد. خود کارآمدی یعنی قضاوت های افراد در مورد توانایی خود (بندورا ۱۹۸۶) که این باورهای افراد نسبت به توانایی هایشان روی تلاش و پشتکار آنها اثر می گذارد. خود کارآمدی، با توجه به احساس تفکر و عمل انسانها متفاوت است (بندورا ۱۹۷۷)، به اعتقاد بندورا (۲۰۰۱) خود کارآمدی مفهومی است که به واسطه آن تجربیات، توانایی و تفکر افراد در یک مسیر ادغام می شود. امروزه، دانش آموزان باید به مهارت های لازم دست پیدا کنند تا به کمک آنها از قافله علم و تکنولوژی که به سرعت از کنار ما می گذرد عقب نمانند بلکه با او همگام شده و از طریق آن جامعه را بسازند. کارآمدی همان راز نهفته ای است که نیاز امروز

2 - zurkokski

3 - Kelin & Halzman

4- Goldeshtin & Bekman

5 - Azubel

6-Self-Efficacy

7-Bandura

است (محمدی، ۱۳۸۴). پژوهش حاضر در راستای پاسخ به این سوال اساسی است که آیا سواد اطلاعاتی در کنار دو سبک مستقل از و وابسته به زمینه با خودکارآمدی دانش آموزان در ارتباط است؟

۲- تعریف سواد

سواد برخلاف تعریف ساده آن، تنها به معنای توانایی خواندن و نوشتن نیست، بلکه مفهومی فراتر و هدفیابی والاتر از آن دارد. مهارتی اساسی برای توانمند سازی انسان در رشد عقل، منطق، تفکر نظام مند و پژوهش.

در واقع سواد پیش نیاز اصلی برای رشد فکری و توانایی انجام پژوهش است. بدون داشتن سواد نمی توان به منابع دانش بشری دست یافت و از آنها برای تولید دانش نو بهره گرفت. پیشرفت تمدن بشری را وابسته به سواد و توسعه آن در توده های سطوح پایین جامعه می داند. هر فعالیت پژوهشی که متکی بر تفکر نظام مند و مبتنی بر روش علمی است نیازمند داشتن سواد به مفهوم بسیط آن می باشد (رحمت اله فتاحی، ۱۳۸۳).

۳- تعریف سبک

سبک مانند بسیاری از تواناییهای افراد امری مادرزادی نیست و حاصل تعاملات فرد با محیط پیرامونش در فرایند رشد و اجتماعی شدن است. سبک یک ویژگی فردی بخصوص در انجام امور است که امکان اجرای فعالیتهای ارادی را می دهد. بنابراین بسیاری از باورهای اخلاقی بارز افراد، افکار اقتصادی آنان، رفتارهای اجتماعی و به طور کلی ویژگیهای بنیادین شخصیت افراد را شکل می دهد. سبک در حقیقت ناشی از سرشت فرد، ارتباط فرد با سایرین، اجتماع، خلاقیت و تطبیق پذیری است. تمایلات افراد در پردازش اطلاعات و ارتباط با محیط به منظور بهبود عملکرد بیانگر این مطلب است که هیچ سبک شناختی خوب یا بدی وجود ندارد. تفکیک افراد در سبکهای مختلف تنها نوعی طبقه بندی است و به معنی برتری قدرت یادگیری گروهی بر دیگری نیست و بیشتر به بررسی اثر این سبکها بر موفقیت در شرایط خاص دلالت دارد. سبک شناختی از بسیاری جهت ها با هوش متفاوت است. هوش بیانگر قابلیت فرد برای اندیشیدن به طور سازنده، استدلال کردن و حل مسئله است. در حالی که سبک شناختی به پردازش رفتارها می پردازد. برای سنجش رفتارها باید ابتدا وظایف و فعالیتهایی که نشان دهنده تفاوت افراد هستند، مشخص شود؛ وظایفی که همه از عهده انجام آن برآیند، اما هر کس به روش متفاوتی آن را انجام دهد (فتاحی، ۱۳۸۳).

۴- تعریف سبک شناختی

سبک شناختی ویژگیهای شخصیتی را شامل می شود که سبب تفاوت افراد از یکدیگر می شود. همچنین سبک شناختی به طریقه دریافت، ذخیره سازی، پردازش و انتقال اطلاعات توسط فرد اشاره دارد. گولدشتاین و بلکمن معتقدند که سبک شناختی ساختاری فرضی به منظور توضیح فرایند واسطه بین محرک و پاسخ است و آن را به عنوان فرایند انتقال اطلاعات از محرکهای عینی تا مفاهیم تفسیر شده توسط فرد می دانند. ویتکین، مور، گودنف، کاکسدر سبک شناختی را تفاوت افراد در مشاهده، تفکر و حل مشکلات، یادگیری و ارزیابی دیگران تعریف کرده اند. به عقیده آزویل سبک شناختی موجود در فرد عامل اصلی حاکم بر میزان معنی دار بودن مطلب جدید و مقدار دریافت و نگهداری آن در ذهن اوست. در تعریفی دیگر سبک شناختی یکی از انواع مهارتهای ذهنی است که اهمیت به خصوصی در یادگیری دارد. بر اساس نظریه نوین یادگیری، سبک

شناختی یک فرایند کنترل است، فرایندی درونی که براساس آن یادگیرندگان، روشهای توجه، یادگیری، یادآوری و تفکر خود را انتخاب می کنند و تغییر می دهد (عباسی، ۱۳۸۸).

۵- مفهوم خودکارآمدی

مفهوم خودکارآمدی تاریخچه نسبتاً کوتاهی دارد که با فعالیتهای بندورا (۱۹۷۷) آغاز می گردد. وی در نوشته‌ای تحت عنوان «به سوی یکپارچه کردن تئوری‌های تغییرات رفتار» به این موضوع اشاره کرد. (پاجریس^۷، ۱۹۹۶، بندورا، ۱۹۸۶)، خودکارآمدی یعنی قضاوت‌های افراد در مورد توانایی‌های خود (بندورا، ۱۹۸۶) که این باورهای افراد نسبت به توانایی هایشان روی تلاش و پشتکار آنها اثر میگذارد. خودکارآمدی عموماً در حوزه اختصاصی^۸ در نظر گرفته می شود، بدین معنا فرد می تواند خود باوری نسبتاً محکمی در حیطه‌ها و دامنه‌های مختلف یا موقعیت‌های عملکردی خاصی داشته باشد. اما برخی از محققین یک مفهوم عمومی از خودکارآمدی متصور شده‌اند. این مفهوم به اعتماد کلی فرد به توانایی گذر از دامنه وسیعی از خواست‌ها یا موقعیت‌های جدید برمی گردد. خودکارآمدی عمومی بر پایه و اساس روشن شدن لیاقت و قابلیت فرد، برای کنار آمدن موثر با بسیاری از موقعیت‌های تنش‌زا می باشد. (شوارز و شولز، ۲۰۰۰)^۹.

۶- اهداف و فرضیه های پژوهش

۶-۱- هدف اصلی پژوهش :

تعیین رابطه بین سواد اطلاعاتی و سبک شناختی با خودکارآمدی دانش آموزان

در راستای هدف اصلی فوق اهداف فرعی عبارتند از:

۱- رابطه سواد اطلاعاتی و سبک مستقل از زمینه با احساس خودکارآمدی دانش آموزان

۲- رابطه سواد اطلاعاتی و سبک وابسته به زمینه با احساس خودکارآمدی دانش آموزان

۶-۲- فرضیه ها

۱- سواد اطلاعاتی و سبک شناختی با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان همبستگی مثبت دارد.

۲- سواد اطلاعاتی و سبک مستقل از زمینه با خودکارآمدی دانش آموزان همبستگی مثبت دارد.

۳- سواد اطلاعاتی و سبک وابسته به زمینه با خودکارآمدی دانش آموزان همبستگی مثبت دارد.

۶-۳- روش و جامعه آماری پژوهش:

طرح پژوهش حاضر از نوع تحقیقات همبستگی است. به این ترتیب با توجه به غیر تجربی بودن طرح پژوهش متغیرهای پژوهشی عبارتند از: سواد اطلاعاتی کامپیوتری و سبک شناختی (مستقل از زمینه و وابسته به مینه) و پیشرفت تحصیلی که به منظور پیش بینی، سواد اطلاعاتی و سبک های شناختی وابسته و مستقل در تدریس به عنوان متغیر پیش بین پیشرفت

11 -Pajris

12 - Specific - Domain

13 – Schwarzer & Scholz

تحصیلی به طور جداگانه به عنوان متغیر ملاک در نظر گرفته شده است. متغیرهای کنترل عبارتند از: جنس (دانش آموزان پسر) و مقطع تحصیلی (راهنمایی). در پژوهش حاضر جامعه مورد بررسی عبارت است از کلیه دانش آموزان سال سوم مقطع راهنمایی شهر اهواز در سال تحصیلی 92-93 در آموزش و پرورش شهر اهواز مشغول به تدریس می باشند. بر اساس آمار آموزش و پرورش تعداد کل دانش آموزان پسر سال سوم مقطع راهنمایی در ۴۲ تا مدرسه ۳۲۵ نفر میباشد. نظر باینکه تعداد نظرات جامعه آماری زیاد است و در سایر روش های نمونه گیری تعداد بیشتری بعنوان نمونه انتخاب می شوند، که مشکلاتی را از نظر زمان، امکانات موجب می شد لذا از روش نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای برای نمونه گیری استفاده شد. نادری و سیف نراقی (۱۳۷۶) در توضیح این روش می گویند این نمونه گیری زمانی مورد استفاده قرار می گیرد که حجم جامعه ما در مورد نظر بسیار بزرگ است یا نامحدود است. دلاور (۱۳۷۷) برای انتخاب نمونه به روش فوق ابتدا شهر اهواز به پنج منطقه شمال، جنوب، شرق، غرب، مرکز تقسیم شد. در مرحله دوم از بین مناطق آموزشی مراکزی بر حسب شرایط و امکانات این مناطق انتخاب شدند. سپس در هر منطقه یک مدرسه پسرانه راهنمایی، بعنوان نمونه نهایی انتخاب شد. در هر مدرسه نیز یک کلاس دانش آموزان سال سوم راهنمایی انتخاب شدند. جهت گردآوری مطالب ۲ ابزار به شرح زیر استفاده شده است.

۱- پرسشنامه سواد اطلاعاتی محقق ساخته تعیین شد.

۲- پرسشنامه ویتکین (۱۹۵۰) (در آزمون شکل های نهفته ویتکین)

۳- پرسشنامه خودکارآمدی شرر و همکاران (۱۹۸۲).

روش نمونه گذاری این آزمون در پرسشنامه محقق ساخته به این صورت است که آزمودنی هریک از پنج گزینه را انتخاب کند و یک نمره بدست آورد، یعنی هر سوال پنج گزینه دارد که آزمودنی می تواند حداکثر پنج و حداقل یک نمره را بدست آورد. بدین ترتیب گزینه یک ۱ امتیاز، گزینه دو ۲ امتیاز، گزینه سه ۳ امتیاز، گزینه چهار ۴ امتیاز و گزینه پنج ۵ امتیاز. روایی پرسشنامه محقق ساخته سواد اطلاعاتی از طریق روایی محتوا تعیین گردید.

۷- اولین فرضیه: سواد اطلاعاتی و سبک مستقل از زمینه با خودکارآمدی دانش آموزان همبستگی مثبت دارد.

توزیع فراوانی سواد اطلاعاتی و سبک مستقل از زمینه و خودکارآمدی

میانگین	انحراف استاندارد	فراوانی
۱۱/۵۴	۰/۸۱۰	۹۰
۱۸۳/۷۵	۲۳/۴۲۴	۹۰
۳/۷۲	۰/۸۶۹	۹۰

ضریب همبستگی سواد اطلاعاتی و سبک مستقل از زمینه و خودکارآمدی

مستقل از زمینه	سواد اطلاعاتی	خود کار آمدی
مستقل از زمینه	ضریب همبستگی پیرسون	۱
سطح اطمینان	۰	۰/۰۱
سواد اطلاعاتی	ضریب همبستگی پیرسون	۰/۶۹۰
		۱
		۰/۷۵۴
		۰/۶۶۵
		۰/۰۱
		۰/۶۹

سطح اطمینان	۰/۰۱	.	۰/۰۱
خود کار آمدی	۱	۰/۷۵۴	۰/۶۶۵
سطح اطمینان	.	۰/۰۱	۰/۰۱

اطلاعات جدول فوق نشان می دهد که مقدار ضریب همبستگی بین سبک مستقل از زمینه و سواد اطلاعاتی در سطح اطمینان ۰/۰۱ برابر ۰/۶۹ است که می توان نتیجه گرفت این ضریب همبستگی در سطح فراتر از ۱ درصد معنی دار است.

$$R=0.69, n=90, p<0/01$$

همچنین مقدار ضریب همبستگی بین سبک مستقل از زمینه و خود کار آمدی برابر با ۰/۶۶۵ و P-Value یک دامنه آن ۰/۰۱ است. این ضریب همبستگی در سطح فراتر از ۱ درصد معنی دار است.

$$R=0.665, n=90, p<0/01$$

همچنین مقدار ضریب همبستگی بین خود کار آمدی و سواد اطلاعاتی برابر با ۰/۷۴۵ و P-Value یک دامنه آن ۰/۰۱ است. این ضریب همبستگی در سطح فراتر از ۱ درصد معنی دار است.

$$R=0.745, n=90, p<0/01$$

در نتیجه فرض صفر رد می شود و فرض پژوهشی تایید می شود یعنی سواد اطلاعاتی و سبک مستقل از زمینه با خودکارآمدی دانش آموزان همبستگی مثبت دارد.

دومین فرضیه : سواد اطلاعاتی و سبک وابسته به زمینه با خودکارآمدی دانش آموزان همبستگی مثبت دارد.

توزیع فراوانی سواد اطلاعاتی و سبک وابسته به زمینه و خودکارآمدی

میانگین	انحراف استاندارد	فراوانی
۶۷۶	۲/۱۴۵	۹۱
۱۷۴/۳۶	۱۶/۰۱۶	۹۱
۳/۲۱۰	۱/۰۴۱	۹۱

ضریب همبستگی سواد اطلاعاتی و سبک وابسته به زمینه و خودکارآمدی

وابسته به زمینه	ضریب همبستگی پیرسون	سواد اطلاعاتی	خود کار آمدی
وابسته به زمینه	۱	۰/۱۴۴	۰/۰۰۷
سطح اطمینان	.	۰/۰۸۷	۰/۴۷۴
سواد اطلاعاتی	ضریب همبستگی پیرسون	۱	۰/۰۷۴

سطح اطمینان	۰/۰۸۷	.	۰/۲۴۲
خود کار آمدی	ضریب همبستگی پیرسون	۰/۰۰۷	۰/۰۷۴
سطح اطمینان	۰/۴۷۴	.	۰/۲۴۲

اطلاعات جدول فوق نشان می دهد که مقدار ضریب همبستگی بین سبک وابسته به زمینه و سواد اطلاعاتی در سطح اطمینان ۰/۰۸۷ برابر ۰/۱۴۴ است که می توان نتیجه گرفت این ضریب همبستگی در سطح فراتر از ۱ درصد معنی دار نیست.

$$R = 0.144, n = 90, p < 0.087$$

همچنین مقدار ضریب همبستگی بین سبک وابسته به زمینه و خود کار آمدی برابر با ۰/۰۰۷ و P-Value یک دامنه آن ۰/۴۷۴ است. این ضریب همبستگی در سطح فراتر از ۱ درصد معنی دار نیست

$$R = 0.007, n = 90, p < 0.474$$

همچنین مقدار ضریب همبستگی بین خود کار آمدی و سواد اطلاعاتی برابر با ۰/۰۷۴ و P-Value یک دامنه آن ۰/۲۴۲ است. این ضریب همبستگی در سطح فراتر از ۱ درصد معنی دار نیست.

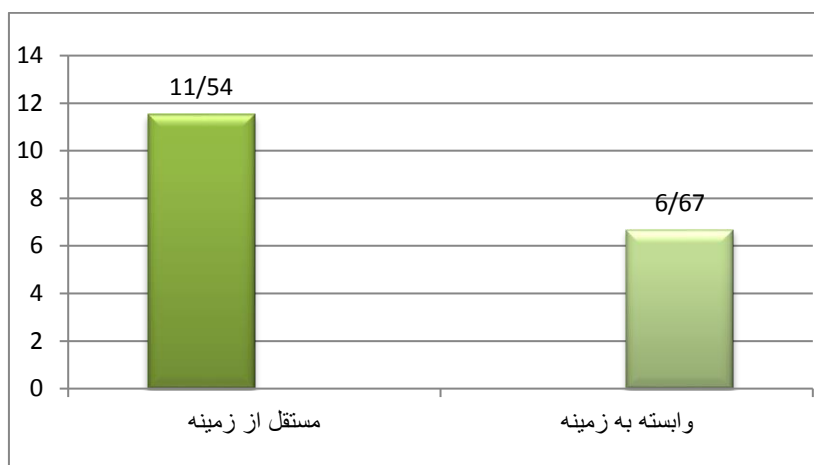
$$R = 0.074, n = 90, p < 0.242$$

در نتیجه فرض صفر رد تایید می شود و فرض پژوهشی رد می شود یعنی سواد اطلاعاتی و سبک وابسته به زمینه با خود کار آمدی دانش آموزان همبستگی ندارد.

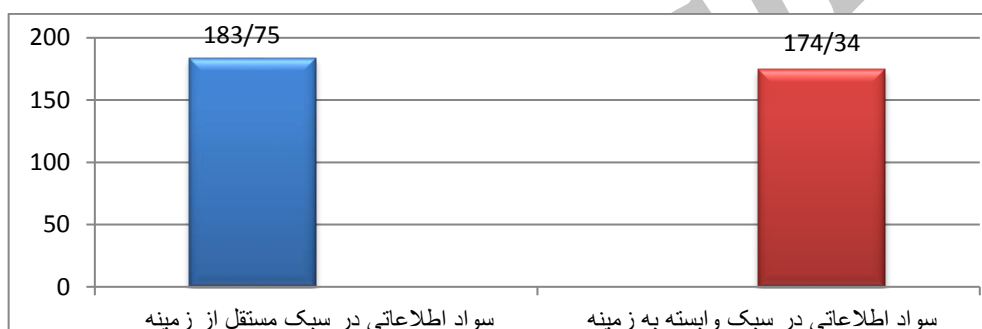
ضریب همبستگی سواد اطلاعاتی ، سبک وابسته به زمینه ، سبک مستقل از زمینه و خود کار آمدی

فرآوانی	انحراف استاندارد	میانگین	
۹۰	۰/۸۱۰	۱۱/۵۴	مستقل از زمینه
۹۰	۲۳/۴۲۴	۱۸۳/۷۵	سواد اطلاعاتی
۹۰	۰/۸۶۹	۳/۷۲	خود کار آمدی
۹۱	۲,۱۴۵	۶,۶۷	وابسته به زمینه
۹۱	۱۶,۰۱۶۳۲	۱۷۴,۳۶	سواد اطلاعاتی
۹۱	۱,۰۴۱۷۳	۳,۲۱	خود کار آمدی

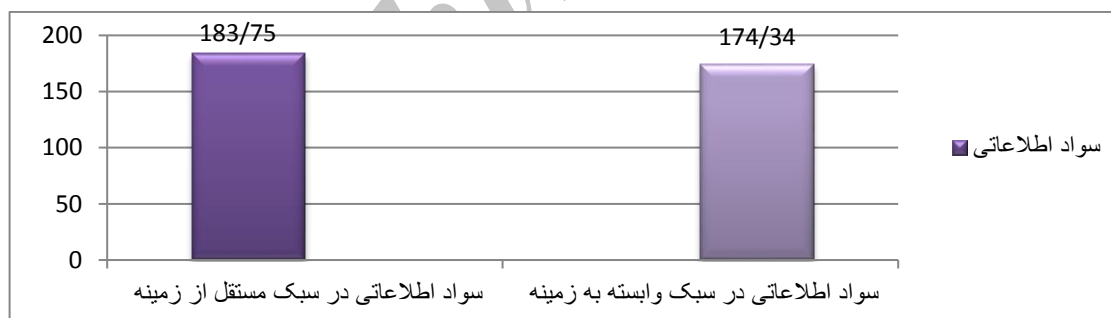
میانگین سبک مستقل از زمینه و سبک وابسته به زمینه

میانگین سواد اطلاعاتی در سبک مستقل از زمینه و سبک وابسته به زمینه

میانگین خود کارآمدی در سبک مستقل از زمینه و سبک وابسته به زمینه

۸- نتیجه گیری :

تحلیل سئوالهای پژوهش : باتوجه به نتایج این پژوهش ها که در زمینه رابطه سواد اطلاعات کامپیوتری و سبک شناختی با خودکارآمدی دانش آموزان است ارتباط این متغیرها را با گروهی دیگر مشخص کرد و نشان داد که در اکثر این پژوهش ها ارتباط معنادار و اغلب مثبت و معناداری با هم وجود دارد در حای که در یک جا نقطه مقابل آن نیز وجود دارد. اما به علت این که این دو متغیر اصلی در هیچ کدام از پژوهش ها درکنار هم قرار نگرفته اند و پژوهش حاضر تنها تحقیقی است که صرفا این دو متغیر (رابطه سواد اطلاعاتی و سبک شناختی با خودکارآمدی) را مورد بررسی قرار داده به ناچار فقط به بیان نتایج این

پژوهش می پردازیم . با توجه به بررسی های بعمل آمده برای فرضیه های مطرح شده و در نظر گرفته شده نتایج به شرح ذیل مطرح گردید :

۸-۱- در مورد اولین فرضیه پژوهشی - اولین فرضیه: سواد اطلاعاتی و سبک مستقل از زمینه با خودکارآمدی دانش آموزان همبستگی مثبت دارد. همان گونه که ملاحظه شد مقدار ضریب همبستگی بین خود کار آمدی و سواد اطلاعاتی از مقدار ضریب همبستگی بین سبک مستقل از زمینه و سواد اطلاعاتی و مقدار ضریب همبستگی بین سبک مستقل از زمینه و خود کار آمدی بالاتر بود و مورد تأیید است . تحقیقات دیگر نیز نتایج مشابه را نشان می دهد این مطالعات نشان می دهد که کسب اطلاعات مورد نیاز از محیط اطراف در تصمیم گیری موثر اثربخش است (علاقه بند، ۱۳۷۰) و همچنین بردستانی (۱۳۸۳) در تحقیق خود به این نتیجه دست یافت، افراد با سواد اطلاعاتی دارای تفکری مستقل و منتقدانه می داند این تفکر را مبتنی بر شناخت توانایی آزمایش و سازماندهی اطلاعات و استفاده درست از آن در موقعیت های گوناگون تعریف می کند که به علت شناخت ماهیت مساله اندیشیدن اصولی و کشف روابط بین امور به خلق نتایج جدید منجر می شود.

۸-۲- در مورد دومین فرضیه پژوهش دومین فرضیه : سواد اطلاعاتی و سبک وابسته به زمینه با خودکارآمدی دانش آموزان همبستگی مثبت دارد. مقدار ضریب همبستگی بین متغیرها نشان داد که ضریب همبستگی معنادار نیست و فرض پژوهشی رد می شود. در نتیجه این قسمت از فرضیه که بین خودکارآمدی و سواد اطلاعاتی همبستگی مثبت وجود دارد تایید می شود اما قسمتی از فرضیه که بین خودکارآمدی و سبک وابسته به زمینه و بین سبک وابسته به زمینه و سواد اطلاعاتی همبستگی وجود دارد رد می شود و در نتیجه فرضیه دوم تأیید نمی شود.

مراجع فارسی

- مایر ، ریچارد ، ای (۱۹۸۶) روانشناسی تربیتی بر اساس رویکرد شناختی (جلد اول) ، ترجمه محمد تقی فراهانی (۱۳۷۶) تهران : انتشارات جهاد دانشگاهی تربیت معلم .
- مارشال ریو ، مان (۱۹۹۷) انگیزش و هیجان ، ترجمه یحیی سید محمد (۱۹۷۷) تهران : نشر ویرایش .
- کریمی ، میترا (۱۳۸۳) بررسی رابطه ویژگی های شخصیتی و خودکارآمدی معلم با خودکارآمدی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان ، پایان نامه کارشناسی ارشد ، دانشگاه آزاد اسلامی ، واحد تهران مرکزی .
- کاویانی ، مریم (۱۳۸۴) روبات بین سبک های تفکر با خودکارآمدی و پیشرفت تحصیلی در دانش آموزان دختر مقطع متوسطه شهر تهران ، پایان نامه کارشناسی ارشد ، دانشگاه آزاد اسلامی .
- بندورا ، آلبرت (۱۳۷۲) نظریه های یادگیری اجتماعی ، ترجمه فرهاد ماهر : نشر راهگشا .
- رضوی ، عباس (۱۳۸۶) مباحث نوین در فن آوری آموزشی ، ترجمه عباس رضوی ، اهواز : دانشگاه شهید چمران .
- عبادی ، رحیم (۱۳۸۳) فن آوری اطلاعات و آموزش و پرورش / تهران : موسسه توسعه فن آوری آموزشی در مدارس .
- حداد ، وادی (۱۳۸۴) فن آوری برای آموزش ، قابلیت ها ، پارامترها و چشم اندازها .
- فراهانی ، محمدتقی (۱۳۷۸) روانشناسی شخصیت نظریه تحقیق و کاربرد ، تهران : دانشگاه تربیت معلم .
- آی.دبلیو. (تونی) بیتز، گاری پول ؛ ترجمه بی بی عشرت زمانی ، امیم عظیم (۱۳۷۸) تدریس موثر با استفاده از فن آوری در آموزش عالی ، تهران : سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت).
- کدیور، پروین (۱۳۷۹) روانشناسی تربیتی ، تهران : سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت).
- فرامرزی علی ، (۱۳۷۹) بررسی رابطه سبک های شناختی و شیوه مقابله با فشار روانی با پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه تبریز، پایان نامه کارشناسی ارشد منشر نشده ، دانشگاه تربیت معلم .

- کرلینجر ، فرد. ان (۱۳۷۶) مبانی پژوهش در علوم رفتاری . ترجمه دکتر حسن پاشا شریعتی و دکتر جعفر نجفی زند . تهران : انتشارات آوای نور .
- بیگی ، عباس (۱۳۸۰) هنجاریابی مقدماتی آزمون تحلیل سبک های شناختی رایدینگ ، پایان نامه کارشناسی ارشد منتشر نشده ، دانشگاه تربیت معلم .
- هرگنهان ، بی ، السون ، ام ، اچ (۱۳۸۲) ، مقدمه ای بر نظریه ای یادگیری (ترجمه علی اکبر سیف) تهران : انتشارات دوران (تاریخ اثر به زبان اصلی: ۲۰۰۰).
- افتخاری فرنگیس (۱۳۷۸) ، بررسی سبک های شناختی وابسته به زمینه و مستقل از زمینه و عملکرد در انواع آزمون های پیشرفت تحصیلی ، پایان نامه منتشر نشده، کارشناسی ارشد دانشگاه علامه طباطبائی .
- مایر ، ریچارد ، ای (۱۹۸۶) روانشناسی تربیتی بر اساس رویکرد شناختی (جلد اول) ، ترجمه محمد تقی فراهانی (۱۳۷۶) تهران : انتشارات جهاد دانشگاهی تربیت معلم .
- مارشال ریو ، مان (۱۹۹۷) انگیزش و هیجان ، ترجمه یحیی سید محمد (۱۹۷۷) تهران : نشر ویرایش .
- کردنوفایی رسول (۱۳۷۸) بررسی رابطه بین سبک های شناختی و شیوه های تربیتی مورد استفاده اولیاء، پایان نامه کارشناسی ارشد ، دانشگاه علامه طباطبائی .

مراجع انگلیسی:

- Witkin.H.A.Goodenough. D.R.(1981)Cognitive Style. Essence and origins:field dependence and fieldindependence. Bew York.International Universities Press.
- Milner HR, Woolfolk Hoy A. A Case study of an African American Teachers self-efficacy. Stereotyp threat and persistence. Teaching And Teacher Education.2003:19(1):263-76.
- Smylie .M (1998).The enhancement function of staff development: organizational and psychological antecedents to individual teacher chang. Am EducRes J.198: 25(1):1-30.
- Sternberg . R.J (1997) Thinking styles . Newyork.combridge university press .
- Sternberg .R.J & Grigorenko , El (1997) Are Cognitivestill in Style ? American PSYchologis 52 (7).700.712.
- Reyner. Stephen. Riding . Richard(1997).Towards a categorization of cognitive Styles and Learning Styles.Educational Psychology.Vol.17,Issue1/2,p5,24p.
- Luzezynska.A.Dichl.M.Guterres Donab. Kuusineh.P.\$ Schwazer . R.(2004 . in press) measuring on component of dispositional Self – regulation : Alention control in goalpursit. Journal of personality and individual difference .
- pajares .f.& miller . M.D.et al (1999) gender differences in writing self – beliefs at Elementry shool students. Journal of educational Psychology .
- scholz. U . Gutierrez – Dona . B- sucl.S & shschwazer .R (2002) . It general Self – efficacy a universal construct ? Psychometric Finding from 25 countries – Erupean Journal of psychological assessment.18(3). 4242-251 . healt psychology (2000) :Healt Psychology and culture . Tokyo . Gapan . Auguet 28-29.
- lent .R.W& Hackett . G.(1987) .Concept of agency in educational and career development . Jaournal of COUNSETING Psychology . 34.299.308.
- January . G.(2003) . the relationship between Self- efficacy expectations and Carreer – choise . master of at theisisin educational Psychology .Morgantown , West virginitis university .
- Bawden, David. "Information and Digital Literacies: A Review of Concepts". Journal of Documentation. Vol. 57, No.2 (2001):218-259.
- Bandura. A.(1997) Self- efficacy : The exercise of Self – control , New yourk : W. H . Freeman & co.
- bandura. A.(2001) Self – efficacy beliefs as shapers of children s saspirations and career trajedories . child development.72.187.206.
- Bandura.A.(1977) Self-efficacy :Toward a unfyng theory of behavior chang Psycological review . 84.191.215.
- Bandura . A. .(1982 b) . Self – efficacy mechanismin human agency . American

Title Placed Here: Camera-Ready Version

Z jafarzadeh

Department of Education , Faculty of Psychology , University of Islamic Azad
Roudehen, Address, Iran, E-mail: jafarzadeh.00963@gmail.com

J ghahramanpour

Department of Education , Faculty of Psychology , University of Islamic Azad
Roudehen, Address, Iran, E-mail: jghahramanpour@yahoo.com

E safari

Department of Education , Faculty of Psychology , University of Islamic Azad
Roudehen, Address, Iran, E-mail: ehsan.safari32@gmail.com

Abstract. Nowadays due to the development of computer technology, fast data transfers, and the problem of explosion of knowledge, information and knowledge can easily and quickly be accessible to everyone and ask longer school just four timber teacher is danesh, skills, and values rather, it is transferred to the students in terms of economic, social, cultural and media, the concept of ductility students are crucial. One of the consequences of this high level of conventional pupils who disrupts the harmony of course. In such circumstances, the use of information technologies and intelligent informatics in schools, allowing teachers to update knowledge and improve their teaching skills so that they can provide a more accurate and precise estimate of the facilities available in the schools of the knowledge of the conventional students and business training courses and materials with traditional knowledge to coordinate their students. What was done in this study In line with the understanding of the situation. Research aims to determine the relationship between cognitive style and academic achievement of students in literacy was Atlaaty. The research is descriptive correlational study population included 90 students from junior Psmqt. Computer and information literacy questionnaire to determine cognitive style test Vytkn (1950) and for a standard questionnaire Karmdy Scherer (1985) was used.

Analysis of the data yielded the following results: a) the information literacy field independent style and there is a significant positive correlation between self-efficacy. B) There is a correlation between self-efficacy and information literacy and information literacy ground between light and light-context-dependent and there is no significant correlation between self-efficacy.

Keywords: self, Svadatlaaty, cognitive style